

תפ"ח (ירושלים) 32518-02-11 - מדינת ישראל נ' ניסים פינס

תפ"ח (ירושלים) 32518-02-11 - מדינת ישראל נ' ניסים פינס מחוזי ירושלים

תפ"ח (ירושלים) 32518-02-11

מדינת ישראל

באמצעות ב"כ עו"ד שלומית בן-יצחק

נגד

ניסים פינס (עציר)

באמצעות ב"כ עו"ד דוד ברהום

בית המשפט המחוזי בירושלים

[18.03.2013]

בפני כב' השופט הבכיר, צבי סגל - אב"ד, והשופטים משה יועד הכהן ובן-ציון גרינברגר

מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

גזר-דין

השופט צבי סגל, אב"ד

1. הנאשם הורשע, על-פי הודאתו שניתנה בגדר הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן כלהלן: באישום הראשון (להלן: "המקרה הראשון") - בעבירות של אינוס קטינה שטרם מלאו לה 14 שנה, שלא בהסכמתה החופשית, תוך ניצול מצבה ותוך גרימת חבלה גופנית, וכן במעשה סדום בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנה, בנסיבות זהות - לפי סעיפים 345(ב)(1), בנסיבות סעיף 345(א)(1) ו-5), וכן סעיף 345(ב)(3) ו-347(ב), בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) ו-5) ובנסיבות סעיף 345(ב)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); באישום השני - בעבירה של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנה, שלא בהסכמתה החופשית (להלן: "המקרה השני"), ובהחזקת נכסים שהושגו בפשע - לפי סעיפים 348(ב), בנסיבות סעיף 345(ב)(1) ו-345(א)(1), ובסעיף 411 לחוק.

2. על-פי עובדות המקרה הראשון, ביום 4.2.11, בשעות הבוקר המוקדמות, שהה הנאשם ברחוב הילל בירושלים. באותה עת ובאותו מקום שהתה גם ל', קטינה, שגילה במועד האירוע היה 12 שנים ושמונה חודשים (להלן: "המתלוננת" ו/או "לי"). ל' סובלת מקשיים נוירולוגיים, היא בעלת הפרעה רגשית והפרעת קשב וריכוז, ומנת המשכל שלה הינה גבולית. הנאשם ניגש אל ל' ודרש ממנה לקיים עימו יחסי מין, הובילה לחדר מדרגות בבנין סמוך, שם החדיר את איבר מינו לאיברמינה. משהבחינו בו שומר ומנקה במקום ושאלוהו לפשר מעשיו, הסתלק הנאשם יחד עם המתלוננת מהמקום והובילה לקפה "ארומה" הנמצא בסמוך, שם הכניסה לחדר השירותים תוך דחיפות ושימוש בכוח. בשירותי בית הקפה, הפשיט הנאשם את המתלוננת מבגדיה, התפשט אף הוא, הורה לה לשכב על רצפת השירותים, ומשעשתה כדבריו, נשכב עליה והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה מספר פעמים תוך שהוא מכאיב לה ופוצע אותה, זאת חרף בכייה, דבריה כי הוא מכאיב לה, ותחנוניה כי יחדל ממעשיו. לאחר מכן, הורה הנאשם ל-ל' לכרוע על ברכיה, כשידיה אוחזות באסלת השירותים, או אז כרע מאחוריה והחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה מספר פעמים, תוך שהוא מכאיב לה ופוצע אותה. בסמוך לאחר מכן, דרש הנאשם מ-ל' למצוץ את איבר מינו בעודה ישובה על האסלה. היא עשתה כדבריו עד שהנאשם הגיע לסיפוקו ושפך את זרעו לתוך פיה. הנאשם לא הסתפק בכך והחדיר גם את אצבעותיו לאיבר מינה של המתלוננת, ליקק את פטמותיה ונישקה על פיה.

מסכת מעשי המין הנוראים, המזוועים והמכוערים ב-ל' ארכה לא פחות מ-40 דקות(!), במהלכם בכתה ל' והפצירה פעמים רבות בנאשם לחדול ממעשיו, ללא הועיל. סמוך לשעה 08:00, ולאחר שיושבי בית הקפה התלוננו על הרעשים הבוקעים מחדר השירותים, ניגשו עובדי בית הקפה אל המקום וביקשו מהנאשם לפתוח את דלת השירותים. הנאשם סירב, ומשכך נאלצו העובדים להיעזר במברג על מנת לפרוץ את הדלת. עם פתיחת דלת השירותים נגלה הנאשם לעיני עובדי בית הקפה במערומיו. הוא צעק לעברם והורה להם לסגור את הדלת, ובחלוף מספר דקות יצאו הנאשם ועימו המתלוננת מחדר השירותים, כשהיא מעורטלת מבגדיה, מפוחדת, דומעת ומבולבלת. ביוצאו מחדר השירותים, טען הנאשם באוזני עובדי בית הקפה כי המתלוננת היא חברתו, גילה 16 שנים, והוא ישוב למקום בעוד מספר דקות. משהגיע למקום אבי המתלוננת, החל הנאשם במנוסה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת שני קרעים בפי הטבעת וקרע עמוק ומדמם בקרום הבתולין.

על-פי המתואר באישום השני, בשעות הבוקר המוקדמות ביום 9.2.11, נפרצה דירה באחד מרחובות העיר ירושלים. בדירה שהו באותה עת ארבעה אנשים: יואב זינאתי, בנימין ארז טריסטר, ושניים נוספים שישנו בזמן ההתפרצות. מהדירה נגנבו חפצים השייכים ליואב ולארוז ונמצאו מאוחר יותר בחזקת הנאשם. סמוך לאחר מכן, בסביבות השעה 06:15, פגש הנאשם ב-מ', קטינה, שגילה בעת האירוע היה 13 שנים ו-11 חודשים, אותה הכיר מחמת מגוריהם הסמוכים. הנאשם שאלה לשלומה וביקשה כי תראה לו את בית הספר בו היא לומדת; בעוד השניים הולכים למקום, הציע לה הנאשם ללכת עמו למקום מבודד בין שיחים. אף ש-מ' סירבה לכך, ואמרה לנאשם כי היא ממהרת לשוב אל כלבה, אותו הותירה מאחור, הרים אותה הנאשם בתואנה כי הוא מבקש לבחון את משקלה, והובילה לכיוון השיחים. בכל אותה עת התנגדה מ' בכוח למעשיו, ניסתה להיאבק בו ולהימלט. בשלב מסוים ניסה הנאשם לנשק את מ' והבטיח לה כי אם תחבקו, ישחררה, וכשסירבה לעשות כן הפשיטה הנאשם בכוח ממכנסיה ותחתוניה, הצמידה לקירונגע בישבנה. בהמשך, הפשיל הנאשם את מכנסיו ותחתוניו, שלף את איבר מינו והתחכך ב-מ' תוך שהוא מפציר בה לגעת בו בעודו אוחז בידה ומכוונם לאיבר מינו. לאחר מכן, אחז הנאשם בראשה של מ' וניסה להסיטו לעבר איבר מינו, אך לא הצליח בכך. או אז, סובבה לעבר הקיר, נצמד אליה כשאיבר מינו חשוף, והתחכך בישבנה תוך שהוא מנסה לגעת בחזה ולמשש את גופה. בסופו של דבר, הצליחה מ' להיחלץ מאחיזת הנאשם.

3. בעניין של שתי המתלוננות הוגשו תסקירי נפגעות עבירה, בהתאם לסעיף 187(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982. בנוסף, הוגשה חוות דעת מטעם המרכז להערכת מסוכנות אודות הנאשם, בהתאם לסעיף 4 לחוק הגנה על הציבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006. מטעם ההגנה, הוגשה חוות דעת מטעם המומחים הבאים: ד"ר א' ורטמן - מנהל מרפאות "מרחב"; גב' גיל סוזין, נירו- פסיכולוגית מטעם הקליניקה הניורופסיכולוגית לאבחון וטיפול; הפסיכיאטר פרופ' פסח ליכטנברג, מנהל המחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים "הרצוג" וד"ר רונן סולומון, מומחה בפסיכיאטריה; ד"ר שפיק מסאלחה - פסיכולוג קליני מומחה; ד"ר ל' קריצ'ב מטעם לשכת הבריאות המחוזית; וכן מאת ד"ר וינוקור מריה, מומחית בפסיכיאטריה. המתלוננת ל'

4. מתסקיר נפגעת העבירה בעניינה של ל' עולה, כי היא אובחנה בילדותה כלוקה בהפרעה רגשית בלתי מסווגת המלווה בבעיות התנהגות ובהפרעת קשב וריכוז, עם תפקוד אינטלקטואלי גבולי. במהלך שנות ילדותה אושפזה ל' לפרקי זמן ארוכים בבית החולים "איתנים", טופלה בתרופות פסיכיאטריות ועברה בין מספר מוסדות חינוכיים. הפגיעה המינית בה התרחשה בעת שהייתה בחופשה בבית הוריה. התסקיר נכתב מבלי ש-ל' רואיינה, מחשש להצפה רגשית, ולכן הוא נסמך על מידע שמסרו הוריה של ל', ומידע שמסר הצוות החינוכי-טיפולי בפנימיית "____" בו נקלטה ל' לאחר אינוסה הברוטאלי. ל' נאנסה עת הלכה עם אביה לעבודתו. קודם שהשניים הגיעו למקום פנה האב להתפלל וביקש מ-ל' שתלך למשרד ותתקשר אליו מיד עם הגעתה לשם. משאיחרה להתקשר, הבין כי דבר מה אירע לה ויצא לחפשה, או אז, הבחין מרחוק בהתקהלות, התקרב והבחין בבתו כשהיא עירומה ובגדיה בידה. ל', שחששה מתגובת האב, הפצירה בו: "אבא אל תכעס". לאחר האונס שבה ל' לישון עם אימה. בשל בעיות התנהגותיות, נהג צוות הפנימייה לשולחה לביתה מדי אמצע שבוע. בשל הרעה במצבה אושפזה ל' שוב בבית החולים הפסיכיאטרי "איתנים", ולאחר כחמישה חודשים היא שוחררה והעתיקה את לימודיה לפנימיית "____". המעבר לפנימייה, שבתחילה לווה בקשיים, התברר עד מהרה כתורם וחיוני ל-ל' והיא החלה להסתגל למערכת. בחלוף פרק זמן של שהייה בפנימייה, ומשהחלה בקבלת טיפול, סבלה ל' מסיוטי לילה ואף התלוננה על כאבים באיבר מינה. בעקבות האונס חל אצל ל' שינוי קוגניטיבי והתנהגותי: היא פיתחה התנהגויות מיניות לא מותאמות; קשיים והתפרצויות שהתרחשו עוד קודם לאונס, הוחמרו; חוויית הפגיעה ערערה את כל יסודות הבנתה את העולם, את מערכות היחסים בו, את ההבדל בין מותר לאסור, רע וטוב, ואת יכולתה להגן ולשמור על עצמה או לחוש בטוחה. האונס השפיע גם על יתר בני המשפחה; החל מהוריה של ל' וכלה באחיה. מערכת היחסים הפנימית בין הורי המתלוננת למתלוננת ספגה מהלומה קשה על רקע האונס, וההורים העסוקים בכאבם ובשברון לבם בשל הפגיעה בבתם מתקשים לתת לה את המקום הראוי לשיקום ולהחלמה להם היא כה נזקקת. המתלוננת מ'

5. תסקיר נפגעת העבירה של המתלוננת מ' מלמדנו, כי היא הכירה את הנאשם היכרות שטחית על רקע מגוריהם באותה השכונה. בדומה ל-ל', גם מ' נפגעה פגיעה קשה בעקבות האירוע המיני: היא סבלה מהתקפי הזיות בהן ראתה את הנאשם מגיע לביתה, סבלה מסיוטי לילה משך תקופה ארוכה, תפקודה בבית הספר נפגע, היא נאלצה לעבור לבית ספר אחר, ומידת האמון בסובב אותה התערערה אנושות. מ' סבלה גם ממחשבות אובדניות, מבריחת שתן, והחלה לסבול מהתקפי היסטריה ופחד.

הפגיעה המינית ב-מ' השפיעה גם על כלל המערכת המשפטית. אימה עזבה את מקום עבודתה על-מנת להיות זמינה עבור בתה שנפגעה. קָאָם מתארת תחושת הֶלֶם לשמע הידיעה על הפגיעה בבתה, בין השאר, על רקע ההיכרות המוקדמת שהייתה לה עם הנאשם, שנהג להגיע לביתם ולכנות אותה "אימי השנייה". אביה של מ' מתאר הפתעה מוחלטת ואובדן אמון בסובב בעקבות הפגיעה בבתו.

6. חוות הדעת מטעם המרכז להערכת מסוכנות מעלה, כי הנאשם הינו צעיר הילדים במשפחה בת שלושה ילדים, בה האם הינה אחות במקצועה, אך רוב הזמן מובטלת; והאב - עבד בניקיון ובמטבח עד פטירתו ממחלת הסרטן. לנאשם שתי אחיות; הבכורה נשואה ואם לשלושה ילדים, עובדת כאחות בבית חולים, והשנייה רווקה המתגוררת עם האם. הנאשם ציין, כי אביו נהג לשתות לשוכרה מדי יום, אך הדבר לא לווה באלימות כלפיו. הנאשם אובחן כסובל מהפרעות קשב וריכוז, תפקודו בבית הספר היסודי אופיין בהפרעות התנהגות, ובשל כך הוא קיבל טיפול תרופתי. ההתדרדרות במצבו החלה סמוך לאחר פטירת אביו, או אז הוא גם החל לגנוב מאחיותיו. במהלך השנים עבר מספר מסגרות חינוכיות, נמצא כי השתמש בסמים ולא שירת בצבא בשל מעורבותו בפלילים. באשר לעברו הזוגי-מיני, הנאשם תיאר מספר מערכות זוגיות-מיניות בעברו, ציין כי אינו צורך פורנוגרפיה, שולל משיכה מינית לקטניות, ושולל את האפשרות כי היה בעבר קורבן לניצול מיני. עוד טען, כי צרך אלכוהול ולפיכך אינו זוכר את פרטי האירועים ושולל גם את האפשרות שקיימת אצלו בעיה בתחום ההתנהגות המינית. על יסוד האמור, הוערכה רמת המסוכנות של הנאשם כבינונית-גבוהה לטווח הארוך.

תסקיר שירות המבחן

7. תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם חוזר ומפרט את מכלול נסיבות חייו כפי שצוינו בחוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות, שב על האבחנה כי הנאשם סובל מהפרעת אישיות אנטי סוציאלית, ממוקד בעצמו, בצרכיו ובדחפיו, מוגבל ביכולתו להתייחס לסובב, וככלל נוטה להכחשת מעשיו. התסקיר מסכם בקובעו, כי הנאשם נזקק להתייחסות טיפולית בתנאים סגורים למשך זמן ממושך, וזאת בשל רמת מודעותו הירודה לחלקים הבעייתיים באישיותו, ובשל רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת ממנו לעתיד. חוות הדעת מטעם ההגנה

8. חוות-דעתו של ד"ר ורטמן, מטעם מרפאות "מרחב", מלמדת על כך, כי הנאשם סובל מפגיעה באזור האורביטופרונטאלי, מפגיעה במוח עם דגש על צד שמאל, ואסימטריה זו מדגישה את קיומה של הפגיעה המוחית. פגיעה באזור זה, כך לדעת ד"ר ורטמן, עלולה לתרום להתנהגויות אלימות ולאי שמירה על חוקי החברה. שני גורמים עלולים להשפיע לרעה על קיומה של הפרעה זו: שימוש בסמים ובאלכוהול, ותנאים חברתיים-סביבתיים. ד"ר ורטמן מסכם את הדו"ח בעניינו של הנאשם בציינו, כי טיפול תרופתי-פסיכולוגי וחברתי עשויים לשפר את מצבו של הנאשם, ועד כה טרם מוצו האפשרויות הטיפוליות בו.

חוות הדעת של גב' גיל סוזין, ניירו-פסיכולוגית מטעם הקליניקה הניירו-פסיכולוגית לאבחון וטיפול, מעלה כי דבריו של הנאשם אינם תואמים את המציאות כפי שהיא, והוא נוטה להתייחסות גרנדיוזית לדמויות שונות בחייו. מנת משכלו ממוצעת-נמוכה וליקוי משמעותי נמצא בתהליכי הקידוד לזיכרון. יכולתו לפעול בצורה מתוכננת, בהליך סדור ומאורגן, לקויה. גם שיפוטו החברתי של הנאשם דל וקונקרטי, והוא אינו מסוגל לחשוב מחוץ למרחבו האישי. כלל הממצאים העולים מבדיקת הנאשם עלולים להעיד על ליקוי קוגניטיבי שמוקדו בתפקודי האונה הפרונטאלית.

חוות-דעת פסיכיאטרית מאת פרופ' פסח ליכטנברג, מנהל המחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים "הרצוג", וד"ר רונן סולומון, מומחה בפסיכיאטריה, מציינת כי הנאשם סובל מהפרעת אישיות אנטי סוציאלית המלווה בנטייה קשה לאלימות ומסוכנות כלפי הסובב. עם זאת הודגש, כי הלך החשיבה של הנאשם נמצא תקין, אין עדות להתנתקויות או הפרעות כלשהן במהלך החשיבה, ממצאי הבדיקות אינם מעידים על קיומה של מחלת נפש, לא נצפו הפרעות בפרספציה ולא הייתה עדות למחשבות שווא כלשהן. כותבי חוות הדעת מסכמים ואומרים, כי בעת ביצוע המעשים ידע הנאשם להבדיל בין טוב לרע, בין מותר ואסור, ופעל מתוך רצונו החופשי.

בחוות הדעת של ד"ר שפיק מסאלחה, פסיכולוג קליני מומחה, צוין כי הנאשם סובל מקושי רציני בניהול מצבים מעוררי רגש, בהם הוא מסוגל לאבד שליטה ולפעול מתוך היעדר שיקול דעת ושיפוט לקוי של המציאות, וכי לנאשם אישיות בלתי בשלה, אינפנטילית ותלותית, והוא סובל מהפרעת אישיות. עם זאת, לנאשם יש תחושת אוריינטציה תקינה לזמן ולמקום, הוא מבין את ההאשמות העומדות נגדו, הוא אינו סובל מפיגור, או ממחלה פסיכוטית כלשהי, וחשיבתו המופשטת תקינה. חוות-דעתמאת ד"ר ל' קרגיץ'ב, מטעם לשכת הבריאות המחוזית, מעלה כי הנאשם אינו מגלה סימנים של מחלת נפש, אך על מנת לבחון ביתר עומק את מצבו יש לאשפזו.

חוות-דעתמאת ד"ר וינוקור מריה, מומחית בפסיכיאטריה, מעלה כי המדובר בנאשם שבאישיותו נתגלו מאפיינים של חוסר בשלות, ילדותיות, הכחשת מציאות, חוסר שליטה על דחפים, נטייה לסיפוק מיידי וגם מאפיינים של הפרעת אישיות בלתי סוציאלית.

תמצית טענות הצדדים לעונש

9. ב"כ המאשימה טענה, כי האונס שביצע הנאשם במקרה הראשון חריג בחומרתו. המדובר בהתעללות מינית שנמשכה על פני פרק זמן ממושך תוך גילויי אכזריות יוצאת דופן כלפי קורבן העבירה, שביקשה מהנאשם פעמים רבות לחדול ממעשיו, ללא הואיל. הפגיעות המיניות שנגרמו בעטייה של עבירה זו חמורות וקשות אף הן - קרעים בפי הטבעת ובקרום הבתולין. משנה חומרה ניתן למצוא בכך שמדובר בקטינה שגילה 12 שנים וחצי, הסובלת מליקויים נפשיים ופסיכולוגים, ובעלת מנת משכל גבולית. ימים ספורים לאחר אירוע זה, התחולל המקרה השני בו קורבן העבירה היא מ', המתגוררת בשכנות לנאשם. גם בפגיעה בה גילה הנאשם תעוזה, תכנון והיעדר מעצורים.

עוד טענה, כי אין בנסיבותיו האישיות של הנאשם כדי להקל עימו; לנאשם עבר פלילי עשיר, אם כי לא בתחום עבירות המין, מסוכנותו המינית בינונית-גבוהה, הוא נעדר כל תובנה כלפי המעשים שביצע, סובל מהפרעת התמכרות ואינו מביע כל חרטה על מעשיו. תמונה זוהי נחשפת גם מתוך עיון בתסקיר. אף בהנחה שקיימת פגיעה אורגנית במוחו של הנאשם, אין בה כדי להוביל להקלה בעונשו, ומכל מקום - חוות דעתו של ד"ר ורטמן, שהוגשה מטעם ההגנה, אינה נסמכת על בדיקות מתאימות העשויות לאששה. במניין השיקולים אין להביא בחשבון את מות אביו, בו הנאשם עושה שימוש אף בתיקים קודמים בהם היה מעורב, על מנת שהערכאות הדנות בעניינו יקלו בעונשו.

לטענת ב"כ המאשימה, יש לתת משקל עודף לנזק שנגרם לשתי המתלוננות, כפי העולה מתסקירי נפגעות העבירה שהוגשו בעניינן; שתיהן חוו נזקים נפשיים ופיזיים קשים בעקבות הפגיעה בהן.

ב"כ המאשימה טענה למתחם הנע בין 17 ל-20 שנה בעבירת האונס; מתחם העונש בעבירת המעשה המגונה נע בטווח של בין 5 ל-8 שנים; ובעבירות הרכוש נע המתחם בין חצי שנה לשנה וחצי מאסר.

בסיכום דבריה עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר כולל לתקופה ממושכת, מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי למתלוננות.

10. ב"כ הנאשם ציין בפתח דבריו כי הנאשם הודה במעשים המיוחסים לו בכתב האישום המתוקן, ויש אפוא להתחשב בכך. עוד טען, כי יש להתייחס אל האישומים בהם הודה הנאשם כמסכת אחת ולא כאירועים נפרדים, שכן אין בעברו כל הרשעה בעבירת מין היכולה להצביע על דפוס חוזר ונשנה. הנאשם סובל מפגם מוחי מולד שהובילו לבצע את המעשים המיניים בהם הודה. ראייה לכך נמצאה בדבריו של ד"ר ורטמן ובחוות דעת נוספות, שלא נסתרו. לדידו של הסניגור המלומד, המדובר בנאשם אשר מעשיו קרובים לסייג לאחריות פלילית בשל מצבו הרפואי, וראוי, לדעתו, לשקול את נסיבות חייו הקשות, בהיות הנאשם יתום מאב, אמו חולה במחלת הסרטן, שסעדה את אביו עד פטירתו, ועם מות האב איבד הנאשם מקור סמכות משמעותי שהשפיע על אופן וצורת גידולו.

משכך, על עונשו של הנאשם להיות מתון, בעל אפיק טיפולי-שיקומי, ודאי לא נושק לעונש המרבי, ללא צורך בהשתתפות פיצוי למתלוננות, שכן ככל שיושתו, יהוו הם מעמסה כבדה על בני המשפחה כולה, בשל היעדר יכולת הנאשם לשלם.

דיון

11. טיעוני הצדדים בפני בית המשפט בשלב הסיכומים לעונש בתיק דנא היו ברוח סימן א'1, שכותרתו: "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה", כפי שנחקק בחוק העונשין (תיקון מס' 113) התשע"ב-2012 (ס"ח 2330, מיום ט"ו בטבת התשע"ב, 10.1.2012, להלן: "התיקון"), זאת למרות שהתיקון אינו חל במקרה דנן. בדברי ההסבר לסעיף 40א' לחוק נקבע הרציונאל העומד בבסיס התיקון, בזו הלשון: "מטרתו של סימן זה לקבוע את העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם, כדי שבית המשפט יקבע את העונש המתאים לנאשם בנסיבות העבירה."
12. בהתאם לתיקון ולעקרון המנחה, שהינו עקרון ההלימה (לשון מקבילה, אולי, לעקרון הגמול; ויש שיוסיפו לכך - גם תועלתנות), על בית המשפט לקבוע את "מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם". בעשותו כן, על בית המשפט להתחשב "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט" (סעיף 40ג), אך אין ליתן, בשלב זה, ביטוי לנתוני הנאשם שאינם נוגעים ישירות למעשה העבירה."
13. ותחילה למעשה עצמו: זה לא מכבר נאמרו על ידי בית משפט זה, בהקשר לעבירות מין, הדברים הבאים, ומצער הדבר על כי נזקקים אנו לשוב ולצטטם: "עבירות מין הן מן הקשות והחמורות שבעבירות. הן פוגעות ביסודות החברתיים הבסיסיים ביותר, וחודרות, פשוטו כמשמעו, את מכלול ההגנות של האדם הנפגע. חומרתן מתעצמת מאוד עת הן מבוצעות כנגד קטינים או קטינות. המקרה דנן, הוא לדאבת הלב חמור ככל תיק אחר בתחום זה; ראשית, חמור הוא ביותר לנפגעת עצמה. לאחר מכן, הוא חמור ביותר עבור המעגל המשפחתי והחברתי העוטף את הנפגעת: בנוסף, הוא חמור ביותר עבור החברה בכללה, שאחד מגדריה הנורמטיביים היסודיים נפרץ, נמערך ונדרס ברגל גסה ובידיים חומדות. ביצוען של עבירות מין אינו אך אקט פיזי כלפי מאן דהוא; אלו הן עבירות המחרבות עקרונות יסוד, פוגעות קשות באבני הפינה הראשונות, הפשוטות והאינטואיטיביות ביותר של חברה אנושית, אבני פינה שעליהן אין חולק ואין עורר, והן בגדר מושכלות יסוד החקוקים עלי ספר ועלי ליבות בני האדם באשר הם."
- (תפ"ח 31033-04-11 מדינת ישראל נ' קאיקוב, (לא פורסם, 27.2.13))
14. בענייננו, הערכים המוגנים שנפגעו בגין ביצוען של שתי עבירות המין בהן הורשע הנאשם - אונס ומעשים מגונים - הם זכות האדם לכבוד, לשליטה על גופו, ולשלמות גופו. הערך המוגן שנפגע בגין עבירת החזקת הנכסים שהושגו בפשע הם זכות האדם לביטחון וזכותו לשמירה על שלמות רכשו.

בגין אופיין של עבירות המין לגווניהן, מהעבירות הקשות ביותר בספר החוקים, ברי כי היקף הנזק שהן גורמות גדול וקשה עד מאוד. כפי שנקבע בפסיקה, עבירת האונס "פוגעת בערכים אשר הציבור מעוניין לשמור עליהם ושבצעדיהם אין אפשרות לקיים אורח חיים תקין או חיי חברה כפי שהמדינה מארגנת ומנהלת" (תפ"ח 667/09 מדינת ישראל נ' פלוני, עמ' 28 פסקה 110 (לא פורסם, 29.3.12)).

עוד נקבע בהקשר האמור כי:

"הניצול המיני של הזולת בדרך של כפייה, או תוך אי התחשבות בהעדר הסכמה הוא אחת התופעות הקשות והפוגעניות ביותר בביטחון הגופני והנפשי של הפרט, ובשלום הציבור ככלל. הפגיעה המינית העבריינית פולשת לגופו ולנפשו של הקרבן, והורסת בו חלקה טובה. היא מבזה את עצמיותו, ופוגעת באינטימיות ובאוטונומיה המקודשת של גופו. היא משקפת את השתלטות החזק והברוטאלי על החלש וחסר האונים. היא מצריכה התערבות ממשית של מערכות החוק והמשפט כדי להגן על קרבנות עבריינות המין בפועל ובפוטנציה."

(ע"פ 9994/07 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.8.08))

ערך מוסף של חומרה מתווסף עת המדובר בקטין או קטינה שהם הנפגעים עליהם מבקשת החברה להגן הגנה יתרה: "כאשר מדובר בגזירת הדין בתיקי עבירות מין, אחד השיקולים שעל בית המשפט להביא בחשבון הוא הרצון להגן על ערכים חברתיים ובראש ובראשונה שלום הגופני והנפשי של קטינים וחסרי ישע. העונש צריך לשקף את סלידתה של החברה מהמעשים ולהרתיע עבריינים פוטנציאליים אחרים."

(ע"פ 1385/06 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 6.4.09))

15. סעיף 40ג(א) לחוק מורנו, כי במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה, יש להתחשב לא רק בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, אלא גם במידת הפגיעה בו. לענין משמעות הערך החברתי שנפגע, חשוב גם לציין, כי אינוס עוברת אורח קטינה על-ידי זר משמש כשיקול להחמרה בענישה בעבירת האינוס, הן בשל הפגיעה הקשה בקרבן והן בשל הפגיעה בתחושת הביטחון של הציבור הרחב, ובית המשפט התייחס לא אחת לסוגייה זו (ראו, לדוגמה, ע"פ 11560/05 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 20.2.06)).

משמעות בדיקת ה"מידה" היא בחינת עוצמת הפגיעה שבה נפגעו הערך או הערכים החברתיים המוגנים עת בוצעו העבירות בידי הנאשם. במקרה דנן, תסקיר נפגעות העבירה מעיד על עוצמת השבר והקשיים הנפשיים העומדים בפני המתלוננות ובני משפחותיהן עת מוטל עליהן להתמודד עם זוויות המעשים שנעשו בהן, בגופן וברוחן. כמובא לעיל, השינוי שעברו שתי המתלוננות ניכר ומשמעותי, והוא נובע ביסודו מהמעשה המיני שנעשה בגופן, מעשה שחרץ בגופן וברוחן את קו השינוי, קו פרשת המים, ממנו והלאה חייהן וחיי בני משפחותיהם לא ישובו להיות עוד כשהיו.

מסלול חייו של אדם נע לרוב מיום ליום, משבוע לשבוע, ביחידות זמן כאלה ואחרות, בהן מתקיימים להם שינויים כאלה ואחרים הנובעים ממכלול נסיבות החיים ושטפם. לרוב, "נקודות החיתוך", "נקודות השינוי הבינאריות" המציבות את האדם במקום אחר לגמרי מהמקום בו היה, הן מעטות, לעיתים כלל אינן קיימות. והנה לנו מקרה - ולדאבת הלב עת עסקינן בעבירות מין אין הוא יחיד - בו נקודת האפס, "נקודת החיתוך בזמן", נצרבה בבשר אדם, בשרן של נערות צעירות בשנים, קטינות, שכל חטאן היה כי נקלעו לדרכו של נאשם, שלא בחל בהפעלת כוח כדי להשיג את הדבר בו חפץ יותר מכל באותה נקודת זמן - הגעה לכדי פורקן מיני.

שני תסקירי נפגעות עבירה הונחו לפתחנו; שניהם חמורים, שניהם קשים, שניהם שוברי לב ומצמיטים, ועדיין האחד חמור ממשנהו.

תסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניינה של ל', מציג בפנינו נערה צעירה שהגורל התאכזר אליה פעמיים; מיום לידתה נושאת היא - יחד עם בני משפחתה - את כאב ההתמודדות עם חוליי נפש כאלה ואחרים, שהובילוה באופן חוזר ונשנה לאשפוזים פסיכיאטריים. והנה, על זו הראשונה נוספה צרה שנייה; אונס ברוטאלי וכוחני שנמשך זמן רב, ובמספר זירות. הנערה עצמה, שהייתה מאושפזת בבית החולים "איתנים" עוד קודם לאירוע, באה ויוצאת תדיר בו, הפכה לנפגעת תקיפה מינית, המתקשה בעיבוד הפגיעה בה. גם בני משפחתה נפגעו קשות מהמעשה שנעשה בגופה של בתם; הוריה איבדו אמון בסובב אותם, אימה סובלת מכאבים הנדמים לכאורה כאילו היא עצמה נאנסה, אביה מלקה את עצמו על כי הניחה ללכת בגפה למשרדו עת פנה הוא לבית הכנסת כדי להתפלל, עד שממקום בלתי צפוי, בשעה בלתי צפויה, הגיח הנאשם וביצע את זממו. גם לאחיה אין מנוח, הוא מסתובב רדוף רוחות המעשים שבוצעו באחותו-הנפגעת ומסרב לקבל טיפול. גם המתלוננת מ' נפגעה קשות ממעשי הנאשם כלפיה, ואינה יודעת מנוח. היא הוזה את קיומו של הנאשם בסביבתה בלילות ובימים, סובלת מקשיי שינה, כמו גם התקפי היסטריה ובכי, מסתגרת בחדרה, קשריה עם הסובב אותה נפגעו, והיא עזבה את בית ספרה הקודם שבסביבתו נפגעה מידי הנאשם.

16. מדיניות הענישה הנהוגה (סעיף 40ג(א) לחוק) הינה מרכיב שלישי שיש להתחשב בו בעת קביעת מתחם העונש. העונש המרבי הקבוע בחוק, ואף עונש המינימום, אינם בהכרח משקפים את המצב בפועל ביחס לענישה של עבירה זו או אחרת, ולכן העונש הסטטוטורי אינו המקור היחיד לבדיקת הענישה הנהוגה. התיקון האמור, גם אינו בא לבטל את ההלכות הנוהגות בבית המשפט העליון ובבתי המשפט המחוזיים בסוגיות דן והעקרונות עליהן הושתתו אותן הלכות, והן רבות ביותר. 17. סעיף 40ט לחוק, מציין מספר נסיבות נוספות במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שראוי לשקול ולבחון בכל מקרה ומקרה עת נקבע מתחם העונש, לקולא או לחומרה, ככל שבית המשפט סבר "שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם" (סעיף 40ט(א) לחוק). מכלל אחת-עשרה הנסיבות המפורטות בסעיף, אסקור ואנתח להלן אך את אלו הרלבנטיות החלות על המקרה דנן. יוער, כי אלו שאינן רלבנטיות, שאינן חלות, תוזכרנה בלבד, זאת אך בשל העידן הראשוני בו אנו מנסים ליישם בהצלחה את רכיביו השונים של החוק החדש.

א. "התכנון שקדם לביצוע העבירה" (סעיף 40ט(א)(1)): הנאשם תכנן את עבירות המין אותן ביצע. הוא ניגש אל שתי המתלוננות, החל איתן בשיחה, הובילן לזירת האירועים, עם האחת (ל'), במקרה הראשון, הוא שינה מקום עת הופרע בידי עוברי אורח, הסתגר איתה בשירותים, ביצע את זממו משך זמן ממושך יחסית, ומשהופרע אף כאן, בדה סיפור בו ברגע, לפיו גילה של הנערה ששהתה עימו הוא 16 שנים והיא אף חברתו. את מ' המתלוננת, במקרה השני, הוביל הנאשם בתואנות שווא אל מקום מסתור, שם ניסה לבצע בה את זממו, ואך מזלה הטוב הוא שמנע מהנאשם להשלים את הפעולות בהן החל, היינו, ניסיון אינוסה. לפנינו אפוא, תכנון זדוני לפרטי פרטים, שאינו חייב להתגבש זמן רב עובר לביצועו, אלא יכול להיות מתוכנן אף כמה דקות עובר לביצוע.

מכאן לעבירת החזקת הנכסים שהושגו בפשע - אף עבירה זו מתגבשת מתוך ידיעת הנאשם על מקור הנכסים, והנחה יסודית היא כי אף כאן קדם התכנון להחזקת הנכסים ברשותו.

ב. "חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה" (סעיף 40ט(א)(2) לחוק): הנאשם הינו עבריין בודד, ואין טענה כי הושפע על ידי מאן דהוא אחר.

ג. הנזק הצפוי שנגרם מביצוע העבירה (סעיף 40ט(א)(3)-(4)): הנזק היה צפוי, ובידוע הוא שנפגעי עבירות מין סובלים ממוראות המעשים הקשים שנעשו בהם משך מרבית ימי חייהם. גם גילן הצעיר של המתלוננות מאפשר לחזות את התממשותו של נזק, והדברים באו לידי ביטוי, כאמור, בתסקיר.

מתן משקל לפן זה בקביעת מתחם העונש עומד בקנה אחד עם האמור בפסיקה לעניין מצבו של קורבן העבירה, וכבר נאמר בהקשר זה בעבר, כי: "השפעת העבירה על קרבן העבירה, על חייו ועל מצבו הגופני הינה, כמובן, שיקול בין השיקולים שעל בית המשפט לשקול בגזרו את דינם של עבריינים שהורשעו" (ע"פ 3897/03 פלונים נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 175, 182 (2003)).

ד. "הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה" (סעיף 40ט(א)(5)): בא-כוח הנאשם טען, כי הנאשם ביצע את העבירות בהן הורשע בגין פגם אורגני במוחו. ואמנם, חוות הדעת בעניינו של הנאשם מציגות תמונה של נאשם הסובל מבעיות אישיות ומקשיים פסיכולוגיים שונים, אולם אך ורק בחוות דעתו של ד"ר ורטמן קיימת התייחסות לפגם אורגני במוחו של הנאשם. ועדיין, גם אם לא נמצאו תימוכין פוזיטיביים מוחלטים לגישה זו, הרי שמקובלת עלי אמירתו של ד"ר ורטמן, שבנתיבה פסעו גם חוות הדעת האחרות, אף אם לא בחנו את העניין באופן עצמאי אלא הסתמכו על אמירתו. כך לדוגמה, בחוות דעתה של הנוירו-פסיכולוגית גיל סוזין, היא התייחסה "לליקוי קוגניטיבי מסוים, שהמוקד שלו בתפקודי האונה הפרונטאלית". משכך, ולאור האמור, יש לתת משקל מסוים לנסיבה זו ויש לראות בה נסיבה לקולא.

ה. "יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול במעשהו או את משמעות מעשהו לרבות בשל גילו" (סעיף 40ט(א)(6) לחוק): חוות הדעת השונות מתייחסות אל יכולת ההבנה של הנאשם, ומניחות כי הוא לא נעדר יכולת בתחום זה. בחוות דעתו של ד"ר שפיק מסאלחה נאמרים בהקשר זה הדברים הבאים: "אוריינטציה תקינה לזמן, למקום, לאשר מתרחש בסביבה הקרובה והרחוקה... מבין את האשמה נגדו, ואת המשמעות המשפטית שלה, מסוגל להבין את הליכי המשפט... אינו סובל מפיגור... אינו סובל ממחלה פסיכוטית" (עמ' 1); ובסיום חוות הדעת מטעם פרופ' פסח ליכטנ ג"ר רונן סולומון מטעם בית חולים "הרצוג" נאמר: "...אנו קובעים כי בתקופת המעשים המיוחסים לו, הנבדק ידע להבדיל בין טוב לרע, בין מותר לאסור ופעל מתוך רצונו החופשי. הוא מבין ויודע מהן האשמות המיוחסות לו...". אף בחוות דעתו מרחיקת הלכת של ד"ר ורטמן אין אמירה ברורה ומפורשת לפיה הנאשם אינו מבין את אשר הוא עשה או את הפסול שבמעשהו. משכך, ולאור האמור, אין לראות בכך נסיבה לקולא.

ו. "יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה" (סעיף 40ט(א)(7) לחוק): נסיבה זו אינה רלוונטית, בשל כפירתו המוחלטת של הנאשם בביצוע העבירות - אינוס קטינה, ביצוע מעשים מגונים והחזקת רכוש שהושג בפשע.

ז. באופן דומה יש להתייחס לנסיבה שעניינו "מצוקתו הנפשית של הנאשם עקב התעללות בו על ידי נפגע העבירה": קיומה של נסיבה זו לא נטען בפנינו, וספק אם הייתה יכולה לעלות בגדרי המקרה דנן.

ח. "הקרבה לסייג לאחריות פלילית" (סעיף 40ט(א)(9) לחוק): במלוא הכבוד, ונוכח האמור בכלל חוות הדעת, כפי שפורט בהרחבה לעיל, לא ניתן לקבל את טענת בא-כוח הנאשם, כי במקרה דנן קיימת קרבה לסייג לאחריות פלילית.

ט. "האכזריות, האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה או ניצולו" (סעיף 40ט(א)(10) לחוק): לטעמי, כל אלו מתקיימות במידה רבה בנסיבות עבירות המין בהן הורשע הנאשם: הנאשם הפעיל כוח פיזי כלפי שתי המתלוננות עת ביצע בהן את זממו, התאכזר אליהן והיה אליהם כלפיהן. בייחוד במקרה הראשון, בו ל' הופשטה, נלקחה, הוכפפה, ונחדרה על ידו בבוטות ובאלימות, אך גם במקרה השני. הנאשם ביצע את מעשיו המיניים בשתי המתלוננות כאילו היו השתיים חפצים נטולי חיים, רצון, תחושות ונשמה, שנועדו אך לשם סיפוק תאוותיו המיניות. ויודגש, אף ללא הפעלת הכוח הבוטה של הנאשם כלפי המתלוננות, אונס כשלעצמו הוא בעיקרו, מתוכו ובו, מעשה אלימות מן המעלה הראשונה, השולל את עצם יסודות האנושיות מהאדם הנאנס. משנה חומרה יש לדבר עת מופעלת אלימות מוחצנת כפי זו שהופעלה במקרה דנן.

י. "הניצול לרעה של כוחו או מעמדו של הנאשם או של יחסיו עם נפגע העבירה" (סעיף 40ט(א)(11) לחוק): הנאשם הפעיל את כוחו הסימבולי והפיזי העודף על שתי המתלוננות.

כלפי ל' ניצל הנאשם את מעמדו וכוחו העודף כתוצאה מפערי הכוחות הפיזיים בין השניים, ובעיקר על רקע פערי הכוחות הקוגניטיביים-רגשיים. המתלוננת כאמור מוגבלת ביכולותיה השכליות-נפשיות, ובשל כך מיהרה היא להתלוות אליו לכל אשר הוליך אותה. ברצונו, הכניסה לחדר המדרגות בבניין סמוך, שם החל בביצוע זממו; עת נשתנו הנסיבות, הוא לא חדל ממעשיו, לא שינה מתוכניותיו, אלא הובילה למקום אחר, ואף שם המשיך במעשיו הקשים. והיא, בשל מוגבלותה, הולכה לאשר הובלה, כחפץ המיטלטל עם בעליו לאשר יישאנו.

18. הנה כי כן, כמצוות סעיף 40ג(א) לחוק שוקללו כל הרכיבים הללו, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, וכן תוך בחינת מדיניות הענישה הנהוגה. מסקנתי מן המקובץ הינה, כי מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע עבירת האונס במקרה דנן נע בין 11 ל- 18 שנים; מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע המעשה המגונה נע בין 12 חודשי מאסר ל-30 חודשים; ומתחם העונש ההולם את עבירת החזקת הנכסים שהושגו בפשע נע בין מאסר מותנה של מספר חודשים לבין שנת מאסר בפועל.

19. לאחר שנקבע מתחם הענישה לעבירות, אבחן להלן האם קיימים מחד גיסא, שיקולים של הגנה על הציבור המצדיקים חריגה לחומרא ממתחם העונש ההולם, ומאידך גיסא - שיקולי שיקום, המצדיקים חריגה לקולא מהמתחם האמור. לאחרונה קבענו (בתפ"ח 31033-04-11 לעיל), כי מתחם הענישה שנקבע לאחר שקלול רכיביו השונים (ובמקרה דנן - כמצוין לעיל בפסקה 18), ראוי שישרת גזרה רחבה למדי לשם החלה גם במקרים בהם נתונים האישיים של נאשמים העוברים את אותן עבירות שונים המה האחד ממשנהו.

אדון תחילה בשיקול של הגנה על הציבור. סעיף 40ה' לתיקון מחייבנו לבחון האם "יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, וכי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות כדי להגן על שלום הציבור...". כמובא לעיל, חוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מציינת את מכלול נסיבות חייו ואת האבחון הקליני לאור בדיקתו, ובה נאמר, כי התנהלותו של הנאשם "אימפולסיבית, ביצוע חוזר של עבירות והתנהגות תוקפנית... קיימת אצלו הפרעת התמכרות המגבירה באופן ניכר את מסוכנותו המינית...". בחוות הדעת של בית חולים "הרצוג" נאמר כי: "...עולה תמונה של אדם הסובל מהפרעת אישיות אנטי-סוציאלית המלווה בנטייה קשה לאלימות ומסוכנות כלפי הסובבים".

אודה, כי נוכח הערכת המסוכנות בעניינו של הנאשם, המצביעה על מסוכנות בינונית-גבוהה לטווח הארוך, התלבטתי לא מעט ביישום סעיף זה. עם זאת, לא בלי היסוס, ונוכח העובדה כי זוהי הרשעתו הראשונה של הנאשם בתחום המיני, לא מצאתי כי האמור לעיל מצדיק סטייה לחומרה מן המתחם.

20. לא ראיתי מקום גם לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק), שכן לא הובאו כל נתונים ולא נשמעו כל טענות לפיהן הנאשם מעורב בהליך שיקום קונקרטי (למעט בחוות דעתו של ד"ר ורטמן, בה מצויינת אפשרות להליך שיקומי, ואך זאת בלבד), וודאי שלא כזה העולה כדי אותן נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, הגוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, כמצוות סעיף 40ד לחוק.

21. סעיף 40ג(ב) מורנו, כי קביעת העונש, בתוך המתחם, נובעת לא רק מנקודת הפתיחה של קביעת העונש ההולם, אלא מביאה בחשבון, בין השאר, גם רשימת נסיבות הנמנית בסעיף 40יא, שאינן קשורות בביצוע העבירות, שעל בית המשפט להתחשב בקיומן, ככל שהן קיימות, וככל שהוא סבור שיש ליתן להן משקל בנסיבות המקרה. מתוך נימוקים זהים לאלה שפורטו בפסקה 17 רישא לעיל, אסקור את הנסיבות המופיעות בסעיף זה, על מנת לבדוק את תחולתן ביחס למקרה דנן: א. הפגיעה של העונש בנאשם (סעיף 40יא(1) לחוק): טיבו של כל עונש שהוא פוגע בנאשם, שכן שלילת חירותו של אדם אינה דבר קל ערך או משמעות; היא מובילה לפגיעה, ראש לכל בחירותו הפיזית, ולאחר מכן תהיינה לכך לבטח גם השלכות נפשיות. עם זאת, לא מצאתי כי ענישתו של הנאשם דנא תוביל לפגיעה בלתי מידתית ויוצאת דופן בו בנסיבות העבירה אותן ביצע.
- ב. הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם (סעיף 40יא(2) לחוק): הנאשם הינו רווק, ולו אם ואחות. ענישתו לבטח לא תיטיב איתן, ועדיין לא מצאתי כי הפגיעה במקרה דנן תהא חריגה ויוצאת דופן בחומרתה.
- ג. הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו (סעיף 40יא לחוק): הנזק העיקרי שנגרם לנאשם הוא שלילת חירותו, אך הדבר נובע בראש ובראשונה ממעשי ידיו ומפגיעתו הקשה במתלוננות. מעבר לאמור, הרי שאין הנאשם סובל מנזקים יוצאי דופן, כאלה שאינם עומדים בקנה אחד עם המעשים יוצאי הדופן ברשעותם שביצע.
- ד. נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב (סעיף 40יא(4) לחוק): הנאשם הודה בביצוע המעשים המיוחסים לו, והודאתו מהווה נסיבה לקולא בעניינו. עם זאת, לא הובאה כל ראיה על הליך שיקומי כלשהו בו הנאשם מעורב, וההפך הוא הנכון: מדבריו בפני שירות המבחן עולה, כי הוא שולל בעייתיות בהתנהגותו בתחום המיני, וממילא אינו מעוניין לקבל טיפול מתאים.
- ה. מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה (סעיף 40יא(5) לחוק): הנאשם לא עשה כל מאמץ לתיקון הנזקים שנגרמו על ידו למתלוננות, ולפיצויין.
- ו. שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק ואולם כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו (סעיף 40יא(6) לחוק): כאמור, הנאשם הודה במעשים המיוחסים לו בכתב האישום המתוקן וראוי על כן שנסיבה זו תהא לקולא בעניינו.
- ז. התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה (סעיף 40יא(7) לחוק) - לא נטען בפנינו לקיומה של נסיבה זו בעניינו של הנאשם, ומשכך אין היא יכולה להוות נסיבה לקולא. ולא רק זאת, אלא שלנאשם עבר פלילי משמעותי.

- ח. נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה (סעיף 40א(6) לחוק): נסיבות חיו של הנאשם קשות; הוא התייתם מאביו בעודו צעיר, ראה בגסיסתו הקשה מן החולי, עוד שאביו נפטר בזרועותיו. אימו סעדה את בעלה, אבי הנאשם, על ערש דווי; וגורל אכזר - אף היא חלתה במחלת הסרטן ונתונה בטיפולים. עם זאת, לא נטען בפנינו כי נסיבות אלו הובילו לביצוע מעשיו של הנאשם. הן היו ברקע גדילתו, הן לבטח השפיעו במידה זו או אחרת על נפשו, ועדיין לא ניתן לטעון כי היה בנסיבות האמורות כדי להוביל או להשפיע השפעה משמעותית על דפוס חיו העברייני של הנאשם.
- ט. התנהגויות רשויות אכיפת החוק (סעיף 40א(9) לחוק): לא הועלו טענות בעניין זה, ולא מצאתי כי יש בכך כל רלוונטיות לענייננו.
- י. חלופה הזמן מעת ביצוע העבירה (סעיף 40א(10) לחוק): לא הועלו טענות בעניין זה, ולא מצאתי כי יש בכך כל רלוונטיות לענייננו.
- יא. עברו הפלילי של הנאשם או היעדרו (סעיף 40 יא(11) לחוק): לנאשם עבר פלילי עשיר, כאמור לעיל, דבר שיש בו כדי להוות נסיבה לחומרא בעניינו.
22. מכאן אעבור לשיקולי ההרתעה, כפי שאלה מפורטים בסעיף 40'ו' ו-ז' לתיקון. שני פניה של ההרתעה הם הרתעת היחיד והרתעת הרבים. שינוי מרכזי בתיקון הוא הענקת משקל משני בלבד לשיקולי ההרתעה. חשיבות יתירה יש להרתעת הנאשם עצמו מביצוע מעשים מיניים עתידיים, ויש חשיבות אף להרתעת הרבים (קביעת סנקציה צפויה) מביצוע מעשים דוגמת אלה, בעיקר עת המדובר בנפגעות שהן קטינות. נסיבות אלו, הן בעלות משקל בתוך מתחם העונש ואין להן השפעה לעניין החריגה הימנע.
23. כמצוות המחוקק, אפנה עתה לסעיף 40ג(ב) שעניינו בחינת יישום מתחמי העבירה השונים שנקבעו לכל אחת מהעבירות בהן הורשע הנאשם, בו נאמר כלהלן:
- "הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם."
- בין שתי הדרכים אותן התווה המחוקק, בחרתי לילך בדרך של קביעת עונש כולל לכל האירועים (ס' 40ג(ב)).
24. במכלול נסיבות המקרה, כמפורט לעיל, תוך התחשבות במספר העבירות, בתדירותן, ובזיקה ביניהן (עבירת המין), דעתי הינה כי יש להשית על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 15 שנות מאסר בפועל, החל מיום מעצרו (9.2.11).
- ב. 2 שנות מאסר על תנאי, שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת מין כלשהי מסוג פשע.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירת רכוש כלשהי מסוג פשע.
- ד. פיצוי המתלוננת ל' בסך של 60,000 שקלים, שישולמו ב - 20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.4.2013; ופיצוי המתלוננת מ' בסך של 30,000 שקלים, שישולמו אף הם ב-20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.4.2013.

צבי סגל, שופט בכיר
אב"ד

השופט משה יועד הכהן::
אני מסכים.

משה יועד הכהן, שופט
השופט בן-ציון גרינברגר:
אני מסכים.

בן ציון גרינברגר, שופט

הוחלט אפוא לגזור על הנאשם את העונשים כאמור בחוות דעתו של אב"ד, השופט צבי סגל.
הודעה לנאשם זכותו לערער לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.
ניתן היום, ז' בניסן תשע"ג, 18.3.2013, במעמד הנוכחים.
צבי סגל, שופט בכיר
[אב"ד]